

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wykład do wyboru - Doktryny prawne , PG_00200219						
Kierunek studiów	Prawo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Magdalena Glanc-Żabiłowicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		0.0	32
Cel przedmiotu	Przedstawienie koncepcji państwa i prawa, społeczeństwa, wspólnoty polityczna, władzy, własności, ustroj politycznego, sprawiedliwości, wolności. Celem wykładu to wskazanie genezy, ciągłości filozoficznych nurtów dominujących we współczesnym dyskursie społecznym i politycznym. Szczególny nacisk położony jest na pojęcia godności, wolności, równości, demokracji, władzy, własności i pracy w kontekście wzajemnego oddziaływania osoby ludzkiej, wspólnoty i państwa. Wykład oferuje wprowadzenie do zachodnich doktryn społeczno-politycznych z perspektywy dorobku myśli starożytnej, nowożytnej i współczesnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_KK01] umie ocenić poziom swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę stałego dokształcania się i zasięgnięcia pomocy ekspertów	Student zna swoją wiedzę i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PRAWOJ5_UW02] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów prawnych, generowania ich rozwiązania oraz przewidywania skutków planowanych działań	Student potrafi wykorzystać wiedzę historyczną do analizowania i interpretowania współczesnych problemów prawnych i społecznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PRAWOJ5_WG03] posiada pogłębioną wiedzę o systemie prawa, jego ewolucji oraz wzajemnych powiązaniach między prawem polskim, Unii Europejskiej i prawem międzynarodowym	Student posiada wiedzę o genezie i ewolucji pojęć godności, wolności, równości, demokracji, władzy, własności i pracy	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PRAWOJ5_WG02] w pogłębionym stopniu zna i rozumie rozwój historyczny różnych systemów i instytucji prawnych	Student zna i rozumie jak przebiegał rozwój historyczny koncepcji państwa i prawa, społeczeństwa, wspólnoty polityczna, władzy, własności, ustroj politycznego, sprawiedliwości, wolności.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego

Doktryny starożytne

1. Wprowadzenie do doktryn starożytnej Grecji.
2. Demokracja ateńska i ruch sofistów.
3. Platon - państwo idealne.
4. Arystoteles - państwo jako najdoskonalsza ze wspólnot.
5. Szkoła cynicka i epikurejska - zwątpienie w wartość obywatelskiej wspólnoty.
6. Szkoła stoicka oraz Cynceron - rehabilitacja idei wspólnoty obywatelskiej.
7. Wczesne chrześcijaństwo od pierwszych chrześcijan po szkołę aleksandryjską.
8. Św. Augustyn - państwo jako bicz boży.

II. Doktryny średniowieczne

1. Polityczna teologia średniowiecza.
2. Obóz cesarski, obóz papieski i doktryna monarchii narodowej - uniwersalizm i partykularyzm.
3. Jan z Salisbury i Dante Alighieri - średniowieczny spór o prymat władz.
4. Święty Tomasz z Akwinu - średniowieczna synteza myśli chrześcijańskiej.
5. Marsyliusz z Padwy - średniowieczna doktryna świecka.

III Doktryny renesansowe

1. Renesans spektrum doktryn epoki: od utopii do realizmu politycznego.
2. Tomasz Morus - renesansowa utopia.
3. Niccolo Machiavelli - początki realizmu politycznego.
4. Myśl polityczna i prawna reformacji.
5. Jean Bodin - koncepcja suwerenności władzy

IV. Doktryny XVII wieku

1. Szkoła prawa natury - Grotius, Pufendorf, Spinoza.
2. Thomas Hobbes - kontraktualistyczne uzasadnienie absolutyzmu.

3. John Locke - początki liberalizmu politycznego.

V. Doktryny oświeceniowe

1. Racjonalistyczna legitymizacja prawa i władzy politycznej.

2. Charles Louis Montesquieu - duch praw i trójpodział władzy.

3. Jean Jacques Rousseau- kontraktualizm i republikanizm.

4. Immanuel Kant - projekt wiecznego pokoju i retrybutywizm karny.

VI. Pomiędzy oświeceniem a współczesnością

a) Doktryny konserwatyzmu

1. Konserwatyzm podstawowe założenia nurtu politycznego.

2. Edmund Burke - idea ciągłości pokoleń

b) Doktryny liberalizmu

1. Liberalizm - podstawowe założenia nurtu politycznego.

2. Utylitaryzm - Jeremy Bentham i John Stuart Mill.

3. Herbert Spencer pomiędzy darwinizmem społecznym a konserwatywnym liberalizmem.

c) Doktryny lewicowe

1. Podstawowe założenia doktryn lewicowych

2. Socjalizm utopijny - rozwinięcie renesansowej egalitarnej utopii.

3. Marksizm - formuła socjalizmu "naukowego".

4. Reformizm i rewizjonizm ewolucja doktryn lewicowych stanowiących fundament socjaldemokracji.

4. Anarchizm - od indywidualnego buntu do masowej rewolucji.

d) Myśl prawna XIX w. - Między pozytywizmem a iusnaturalizmem prawniczym

1. John Austin

2. Rudolf Ihering

3. Jerzy Jellinek

VII. Doktryny współczesne

	1. Totalitarne ideologie i ich prekursorzy.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Student powinien dysponować wiedzą na temat podstawowych instytucji i kategorii polityczno-prawnych współczesnego świata wyniesioną z historii i wiedzy o społeczeństwie.</p> <p>Student powinien wykazywać umiejętność abstrakcyjnego myślenia oraz kojarzenia teorii i idei ze społecznymi praktykami oraz budowania uzasadnień na podstawowym poziomie.</p> <p>Student powinien wykazywać umiejętność budowania poprawnych zdań w języku literackim w mowie i piśmie.</p> <p>Student potrafi analizować teksty źródłowe.</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	esej	60.0%	80.0%
	dyskusja na wykładzie	60.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>1. L. Dubel, Historia doktryn politycznych i prawnych do schyłku XX wieku, Warszawa 2012.</p> <p>2. H. Izdebski, Historia myśli politycznej i prawnej, Warszawa 2013.</p> <p>3. H. Olszewski - M. Zmierczak, Historia doktryn politycznych i prawnych, Poznań 1994.</p> <p>4. H. Olszewski, K. Chojnicka, Historia doktryn politycznych i prawnych, Poznań 2004.</p> <p>5. A. Sylwestrzak, Historia doktryn politycznych i prawnych, Warszawa 2013.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>1. K. Chojnicka, W. Kozub - Ciembroniewicz, Doktryny polityczne XIX i XX wieku, Kraków 2000.</p> <p>2. L. Dubel, J. Kostrubiec, G. Ławnikowicz, M. Łuszczczyńska, W. Więclaw (wybór i opracowanie), Historia doktryn politycznych i prawnych do początku XX wieku. Materiały źródłowe, Lublin 2003.</p> <p>3. Z. Rau, Liberalizm. Zarys myśli politycznej XIX i XX wieku, Warszawa 2000.</p> <p>4. A. Szahaj, M. Jakubowski, Filozofia polityki, Warszawa 2005.</p> <p>5. Czesław Znamierowski, Szkoła Prawa. Rozważania o państwie, Warszawa 1999</p>	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. O różnych pojęciach sprawiedliwości i metodach implementacji ich zasad 2. Związek społeczny, działania społeczne, działania na zbiorowość i grupę, decyzja zbiorowa, decyzja większości 3. dobro powszechne, zbiorowość, społeczeństwo, społeczność, państwo 4. moc władcza, jedyńwładztwo, moc władcza zbiorowa, ciało władcze, ciało wykonawcze, ciało prawodawcze 5. postawa i intencja władcy, władca rzeczywisty, despota lub tyran 6. umowa społeczna 7. demokracja, koncepcja demokracji, ustrojowe i społeczne zagrożenia dla demokracji, ocena koncepcji demokracji, społeczeństwo w demokracji 8. prawo a słuszność i sprawiedliwość
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.